

sen om, at Grundbyrdernes Kapitalværdi skal fradrages i Statslaanet, kom til at staa, at Grundbyrdernes Kapitalværdi fradrages Ejendommens Laaneværdi, saa kan Fradraget ikke finde Sted mere end een Gang. Derimod er jeg enig i den Bestemmelse i samme Stykke, der omhandler de Grundbyrder, der kræves afløst ved Udbetaling, og som fastsætter, at Grundbyrdens Værdi skal lægges til Statslaanet, som vedkommende ellers vilde faa udbetalt. Statslaanet forøges altsaa efter denne Bestemmelse med den afløste Grundbyrdes Kapitalværdi, og det er billigt, thi der foregaar en reel Udbetaling, Købesummen forhøjes med det paagældende Beløb, og Pantessikkerheden i Ejendommen bliver saa meget bedre. Jeg henstiller til den højt-ærede Minister og det eventuelle Udvalg, om den omtalte Ændring maa finde Sted.

Jeg er meget tilfreds med den Ændring fra den nugældende Lov, at Grænsen for Laanesummen forhøjes, og jeg tror ikke, at de Mennesker, som arbejder med disse Ejendomme, er bange for den Renteforhøjelse, her er foreslaaet, naar de vel at mærke faar Lov til at faa Ejendomme af en saadan Størrelse, at disse virkelig kan drives rentabelt, og saaledes, at Ejerne kan have deres egen Trækraft i Stedet for, at de som hidtil maa leje andre til at gøre Arbejdet, hvorved Jordens Bearbejdning ofte bliver daarligere, end heldigt er. Husmændene har udtalt Gang paa Gang, at det er ikke Gave og Almisse, de ønsker, men Adgang til den Jord, som har været deres Fædres. „Giv os Adgang til Danmarks Jord, giv os Adgang til at faa saa megen Jord, at vi kan leve med Familie derpaa“. Det er det, Husmændene har krævet Gang paa Gang. De, der sidder med de gamle Boelssteder, maa svare 6 pCt. af store Laan, fordi de kun kan faa et mindre Kreditforeningslaan til en lavere Rente, og af Resten maa de svare en meget for høj Rente. Jeg tror derfor, man maa sige, at de Folk, der kommer i Besiddelse af disse Huse og kun skal svare 4 pCt., bliver anderledes godt stillede end deres jævnbyrdige, der bor ved Siden af, og som har et lignende Jordtilliggende, men ikke er i Stand til at faa et saadant Laan.

Hermed være Lovforslaget anbefalet.

Landbrugsministeren (K. Pedersen):

Jeg vil først takke for den Tilslutning i al Almindelighed, som dette Lovforslag har faaet her i Tinget, og samtidig udtale min Glæde over, at der i dette Ting har

været Enighed om, at der ikke skulde forhandles Spørgsmaal, som vedrører Lovens Princip, skønt der maaske af forskellige Grunde kunde være Anledning dertil. Jeg har ikke givet dette Lovforslag ud for andet end en Fortsættelse af den gældende Lov, og af de Svar, der er indkommet til Ministeriet fra de Institutioner, som har været spurgt, har jeg set, at heller ikke de vilde rejse principielle Spørgsmaal ved denne Lejlighed. Baade Hensynet til den øjeblikkelige Situation og Hensynet til, at vi i Øjeblikket har en Landbokommission siddende, bevirker, at jeg ikke har draget principielle Spørgsmaal ind ved dette Lovforslags Revision. Som Følge deraf kunde jeg gøre mine Udtalelser meget kortfattede, og tillige, fordi den Kritik, der er øvet overfor Enkeltheder i Lovforslaget, ikke er af særlig indgribende Karakter. Jeg skal dog gøre nogle almindelige Bemærkninger.

Det ærede Medlem fra Skern (Ovesen) og det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) berørte et Forhold, der omhandles i §§ 2 og 4, og spurgte om, hvorvidt Ministeriet er af den Opfattelse, at en Mand, der ejer en Huslod, som ikke overstiger 1 Hektar, kan komme ind under denne Lov. Jeg havde det Indtryk, at det ærede Medlem fra Skern i sin Praksis følger denne Opfattelse. Det ærede Medlem fra Køge var ikke sikker paa, at man alle Steder i Kommissionerne gik ud fra denne Opfattelse, og han mente, at det var uheldigt. Jeg maa svare, at Ministeriet fuldt ud holder med det ærede Medlem fra Skern, og de Afgørelser, jeg har truffet i den korte Tid, jeg har været Minister, er faldet sammen med det ærede Medlems Opfattelse. Nu kan selvfølgelig 1 Hektar have forskellig Betydning efter Jordens Beskaffenhed, og jeg har været med til at tage en Beslutning, hvor det drejede sig om et noget større Areal, men Værdien oversteg ikke det, som man maa anse for at være Gennemsnittet for $1\frac{4}{5}$ Td. Land ordentlig Jord, og det bestemmende for mig var, at Udgangspunktet maa være 1 Hektar Mellemjord. Men hvis Bestemmelsen ikke er klart nok affattet i Loven, har jeg ikke det fjerneste imod, at den affattes noget anderledes. I øvrigt vil jeg anse det for meget heldigt, om Amtskommissionerne samledes ikke blot, naar Loven skulde til Revision, men ogsaa ved andre Lejligheder og blev enige om at praktisere Loven paa en nogenlunde ensartet Maade. Jeg tror, det vilde være gavnligt, om de taltes ved om, hvorledes de enkelte prak-